

اقتصاد

تابناک

قیمت ارز از ۳۸۰۰ تومان بالاتر نمی‌رود

نرخ از طی روزهای اخیر نوسانات شدیدی در بازار آزاد را شاهد بوده است و برای اولین بار در دولت حسن روحانی طی هفته گذشته و جاری، نرخ دلار دو بار از مرز ۳۵۰۰ تومان عبور کرد. هرچند مقامات بانک مرکزی نوسانات اخیر را ناشی از رشد تقاضای ارز میدانند اما، برخی تحلیل‌ها نشان از آن دارد که آنگه نوسانات ارز همچنان تودام خواهد داشت و دلایل اساسی آن را باید در اقدامات اخیر دولت در سطح اقتصاد و همچنین انفعال بانک مرکزی در خصوص مدیریت نرخ ارز دنبال کرد.

اما با این حال یک کارشناس مسائل اقتصادی معتقد است نرخ ارز تا حدود ۳۸۰۰ تومان بالا خواهد رفت و پس از آن به ثبات می‌رسد. علی‌حیات‌نیا در گفت و گو با ایسنا در کرمانشاه، با اشاره به افزایش اخیر نرخ ارز در کشور، اظهار کرد: در کشورهایی که اقتصاد آنها به نفت وابسته است، تاثیر نوسانات درآمد نفتی بر روی نرخ ارز بسیار اثرگذار است و در چند وقت اخیر ما کاهش درآمد نفتی و در نتیجه کاهش عرضه ارز در کشور را داشتیم که یکی از مهمترین عوامل افزایش نرخ ارز است.

وی ادامه داد: از سوی دیگر وقتی کاهش درآمد نفتی داریم بازارهای اقتصادی کشور خصوصا بازار بورس دچار رکود می‌شوند و همین امر باعث می‌شود سرمایه‌ها به سمت بازار ارز بروند که عامل دیگری برای افزایش نرخ ارز است. مدرس دانشگاه رازی افزایش تقاضا برای ارز در داخل کشور خصوصا برای سفر به رابعین رانیز از دیگر دلایل افزایش نرخ ارز عنوان کرد.

حیات‌نیا خاطر نشان کرد: البته می‌توان سیاست‌های انقباضی پولی دولت در چند سال اخیر را نیز در افزایش نرخ ارز موثر دانست که باعث شد قیمت ارز مانند فنری فشرده و حالا رها شود. وی پیش‌بینی کرد، نرخ ارز همچنان طی چند روز آینده روند افزایشی را ادامه دهد و حتی به مرز ۳۸۰۰ تومان برسد.

به گفته این کارشناس مسائل اقتصادی، اگر دولت برنامه‌ای برای مدیریت نرخ ارز نداشته باشد بهای ارز در حدود ۳۸۰۰ تومان ثابت خواهد ماند. حیات‌نیا گفت: دولت می‌توانست افزایش تقاضا برای ارز در این روزهای سفر به رابعین را پیش‌بینی و مدیریت کند و با عرضه به موقع جلوی این افزایش قیمت را بگیرد.

وی در خصوص پیامدهای افزایش قیمت ارز نیز یادآوری کرد: با این افزایش بهای تمام شده واردات بسیاری از مواد اولیه و ماشین آلات بخش تولید بالا می‌رود و در نتیجه افزایش قیمت را در بسیاری از کالاهایی که متاثر از واردات هستند خواهیم داشت.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: شاید پیش‌بینی شود که با افزایش نرخ ارز میزان صادرات در کشور بالا برود، اما متأسفانه کشور ما کشوری صادرات‌گرا نیست.

حیات‌نیا در ادامه در خصوص چند نرخ بودن نرخ ارز و تفاوت میان نرخ مرجع و بازار آزاد نیز عنوان کرد: این شرایط فقط زمینه رانت و سوءاستفاده برخی افراد را فراهم می‌کند و به عقیده من دولت باید سعی کند در سال آینده نرخ ارز مرجع و آزاد را به هم نزدیک کند.

تکلیف بهای بلیت هواپیما پس از آزادسازی

کشوری با اشاره به اینکه در ماه‌های آینده روند آزادسازی در مسیرهای حمایتی هم مورد بررسی قرار می‌گیرد، گفت: باید ببینیم که در این مسیرها وضعیت مسافران چگونه است، همچنین روند آزادسازی را بررسی کنیم و پس از آن اگر لازم بود در مسیرهای حمایتی هم آزادسازی انجام می‌گیرد. خداکرمی در خصوص اینکه آیا از ایران‌هایی که در مسیرهای حمایتی پرواز دارند، حمایت می‌شود؟ گفت: برای اختصاص یارانه به این شرکت‌ها باید همه دستگاه‌های مربوطه مشارکت داشته باشند، بنابراین ما فعلا طرحی در این خصوص نداریم، وی درباره اینکه آزادسازی تاثیر بر قیمت بلیت هواپیما دارد؟ اظهار داشت: در حال حاضر وضعیت در بازار متعادل است.

محمد خداکرمی در خصوص اینکه آیا آزادسازی نرخ بلیت هواپیما تاثیر بر افزایش قیمت‌ها خواهد داشت؟ گفت: پیش‌بینی افزایش قیمت پس از اجرای طرح آزادسازی نرخ بلیت را نداریم؛ مگر در ایام خاص و پیک پروازها که افزایش قیمت طبیعی است. معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری در خصوص آزادسازی نرخ بلیت هواپیما در ۱۷۰ مسیر داخلی، اظهار داشت: در دستورالعمل جدید به جز مسیرهای حمایتی مابقی مسیرها شامل آزادسازی نرخ بلیت هواپیما شدند. وی افزود: در مسیرهای حمایتی فعالان نرخ‌تکلیفی وجود دارد و همچنان سازمان هواپیمایی کشوری نظارت می‌کند که با نرخ‌های مصوب پرواز به این مسیرها انجام شود. معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی

چینی‌ها دیگر میتوانند از پول مفت ایران استفاده کنند

سوی دیگر، سرمایه‌گذارانی از ایتالیا هم وارد حوزه سرمایه‌گذاری‌های معدنی در ایران خواهند شد. وی تصریح کرد: قیمت تمام‌شده سنگ آهن در ایتالیا، هم‌اکنون ۱۵ دلار است که آنها قصد دارند قیمت را به ۱۲ هزار دلار در هر تن هم برسانند، چرا که می‌خواهند حرف اول را در دنیا بزنند، این در حالی است که قیمت سنگ آهن در معادن ایران حدود ۱۰ دلار است ولی قیمت حمل آن، دو برابر رقم فعلی کشورهایی همچون ایتالیا است که این امر قیمت تمام‌شده را افزایش می‌دهد. به گفته کر باسیان، اکنون که در آستانه تدوین برنامه ششم به سر می‌بریم، به نظر می‌رسد که دولت در راستای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، باید منابعی بین ۲ تا ۲۲ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی را برای بخش معدن تأمین کند.

معاون وزیر صنعت از آمادگی ایرلندی‌ها برای سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشاف معادن ایران خبر داد و گفت: چینی‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که دیگر نمی‌توانند از پول «مفت» ایران استفاده کنند. مهدی کر باسیان در افتتاح سومین همایش بین‌المللی سنگ آهن ایران گفت: روز گذشته سه هیات خارجی از ایرلند، ایتالیا و چین به ایران آمدند و مذاکراتی در حوزه معدن با ایمیدرو داشته‌اند که بر این اساس، قرار بر این است که ایرلندی‌ها با سرمایه خودشان در حوزه اکتشاف معادن ایران سرمایه‌گذاری کنند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: چینی‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که دیگر نمی‌توانند از پول مفت ایران استفاده کنند و بنابراین خود می‌خواهند با سرمایه‌ای که وارد حوزه معدن ایران می‌کنند، در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند. از

تصفیه خانه پول‌های «سمی»

راهکار وزیر راه برای مقابله با دارایی‌های سمی بانک‌ها

عباس آخوندی پیش از این نیز یک بار در مورد دارایی‌های سمی بانک‌ها سخن گفته بود و پیشنهاد یک راهکار عجیب برای تصفیه این دارایی‌ها را ارائه کرده بود. از آن زمان تا کنون اما گویا این ایده در ذهن وزیر راه و شهرسازی قوت دو چندان گرفته است و آنگونه که خود وی امروز بیان کرده، پیش‌نویس تاسیس «بانک تصفیه» آماده و تقویم شده است. بانکی که به عقیده آخوندی از سابقه‌ای از نیز در ساختار اقتصاد بین‌الملل برخوردار است و میتواند یکی از سه مانع اصلی خروج از رکود اقتصادی ایران را هموار سازد.

عباس آخوندی در همایش عبور از رکود اقتصادی با بیان اینکه برای حل مشکلات اقتصاد ایران نگاه ساختاری نیاز داریم، گفت: اگر راه حل‌هایی که ارایه می‌شود، نگاه ساختاری نداشته باشد، ما را به ناکجاآباد می‌برد، بنابراین باید سه ساختار اصلی راهکار خروج از رکود را بررسی کنیم.

سه ساختار اصلی راهکار خروج از رکود

وی با بیان اینکه در حال حاضر مشکلات اقتصاد ایران سه معضل اساسی تنگنای مالی و مشکلات بازارهای پولی و مالی، بدهی‌های دولت که بین چیزی حدود ۲۵۰ هزار تا ۳۰۰ هزار میلیارد تومان است و نظام نگاه داری در سطوح مختلف کشور است، افزود: این مشکلات باعث از بین رفتن رقابت شده است، وزیر راه شهرسازی، نخستین مشکل اقتصاد ایران را ناتوانی نظام بانکی عنوان کرد و اظهار داشت: باید دید بدون نظام بانکی می‌توان اقتصاد را اداره کرد یا نه. سیستم پولی کشور مانند خونی در بدن آدمی است و اگر فرد دچار کم‌خونی شود امکان تداوم حیات وجود ندارد، بنابراین نمی‌توان بدون نظام بانکی اقتصاد را اداره کرد.

آخوندی با تأکید بر اینکه در حال حاضر با عدم کفایت سرمایه در بانک‌ها مواجه هستیم، ادامه داد: درباره افزایش سرمایه بانک‌ها مسایل اقتصاد سیاسی و اقتصاد پولی مطرح می‌شود اما افزایش سرمایه بانک‌ها در مقطعی که دارایی سمی در نظام بانکی وجود دارد، در اقتصاد اثرگذار نخواهد بود. وی با اشاره به اینکه اگر در شرایطی که بانک‌ها دارایی سمی دارند، افزایش سرمایه صورت بگیرد، به طور قطع دارایی سمی بانک‌ها را افزایش داده ایم، گفت: در حال حاضر نظام بانکی دارای دو مشکل دارایی سمی و عدم کفایت سرمایه هستند و در شرایطی که بانک‌ها دچار سرمایه سمی هستند و منابع لازم را ندارند، با تقاضای سوداگرایانه جدی و عرضه محدود مواجه است. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در حال حاضر با تنزل مفهوم رقابت بانکی و شکل‌گیری انحصار چندجانبه بانکی مواجه شده ایم که این بر مشکلات اقتصاد کشور اضافه کرده است، خاطر نشان کرد: حال در این سیستم و شرایط موسسات غیر مجاز مالی شکل گرفته و ما هم لینک شده‌اند و این موسسات غیر مجاز نقش رگولاتوری و تنظیم‌کننده ایفا می‌کنند.

آخوندی به لزوم تشکیل شورای بانک‌ها اشاره و تصریح کرد: اگر قرار باشد بانک مرکزی نرخ سود بانکی تعیین کند، به طور قطع بانک‌ها از نرخ‌های دستوری تبعیت نمی‌کنند

و شورای بانک‌ها باید نرخ سود تعیین شده را اعلام کند.

لیست بدهکاران هنوز از جیب مسئولان خارج نشده

وی با بیان اینکه با تشکیل شورای بانکی مخالف نیستیم اما اگر شورای بانکی نرخ سود تعیین و اعلام کند، یعنی پذیرفته ایم که ترانس تشکیل شده است، اظهار داشت: فاصله ۱۰ درصدی بین نرخ سود بانکی و نرخ تورم وجود دارد و با پایین آمدن نرخ تورم موضوع کاهش نرخ سود بانکی مطرح شده است که این کاهش نرخ سود نه با دستورالعمل‌ها و نه با کاهش و یا افزایش میزان سربده قانونی حل می‌شود. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه برای رفع مشکلات نظام بانکی باید تکلیف دارایی‌های سمی را روشن کرد و نمی‌توان نسبت به سرمایه‌هایی که از بانک‌ها خارج شده و به سیستم بانک‌گشته است، بی‌تفاوت بود، گفت: رئیس جمهور قبل همواره به صورت مداوم از رو کردن لیست بدهکاران بانکی حرف می‌زد اما چند سالی است که این لیست هنوز از جیب مسئولان خارج نشده و آخر کار باید تکلیف این دارایی‌های سمی مشخص شود و وزیر راه و شهرسازی با تأکید بر اینکه بدون پاکسازی دارایی سمی نمی‌توان از رکود خارج شد، افزود: به طور قطع در این شرایط راهکار تحریک تقاضای نامی تواند مشکل را حل کند. آخوندی در ادامه پیشنهاد تاسیس و راه‌اندازی بانک تصفیه را داد و عنوان کرد: بدون شک نیاز به بانکی داریم که بتواند این دارایی‌های سمی را تصفیه کند و بانک‌های سالم را به اقتصاد بازگرداند و جز این راهکار دیگری وجود ندارد، ضمن آنکه در حال حاضر توانمند کردن نظام بانکی مهمترین مساله اقتصاد است و هیچ کاری مانند قدرت‌مند کردن نظام بانکی در اولویت نیست.

جزئیات از مکانیزم عملکردی بانک تصفیه

وی با اعلام اینکه در تعریف بین‌المللی از بانک تصفیه

ای عنوان موسسات مدیریت دارایی مطرح می‌شود و وظیفه موسسات مدیریت دارایی تصفیه دارایی‌های را، کند و منجمد و سمی است، گفت: بعد از بحران اقتصادی ۲۰۰۷ در کشورهای که با این بحران مواجه شدند، نسبت به تشکیل این موسسات اقدام شد و به جای یافتن منابع برای ارایه تسهیلات جدید، موضوعات مطالبات انباشته باید حل و فصل شود. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در بین کشورهای که دچار این بحران اقتصادی شده بودند، می‌توان اسپانیا را جزو موفق‌ترین کشورها در پاکسازی دارایی‌های سمی دانست، افزود: اگر موسسه‌ای ورشکسته شده است، باید اعلام ورشکستگی کند و نباید از اعلام ورشکستگی موسسات بزرگ بترسیم، چرا که موسسات ورشکسته برای تداوم فعالیت‌های خود از منابع مردم و پول مردم تغذیه می‌کنند.

آخوندی با اشاره به مزیت راه‌اندازی موسسات مدیریت دارایی و اینکه این نهاد مالی می‌تواند دارایی‌های مثبت را هم توسعه دهد، گفت: یکی از مشکلات ساختار اقتصاد کشور، میزان بدهی‌های دولت است که هنوز هم میزان آن به صورت دقیق مشخص نیست، وی با اشاره به قانون رفع موانع تولید، اظهار داشت: در حال حاضر تا این لحظه میزان بدهی‌های دولت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان است، البته با ادامه بررسی‌ها امکان افزایش این رقم وجود دارد.

آمار و خیم بدهی‌های دولت

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه بودجه سال جاری چیزی حدود ۱۸۸ هزار میلیارد تومان است که رقم بدهی‌های دولت برابر با ۳۰۱ کل بودجه ایران است، اظهار داشت: امکان اینکه بدهی‌های دولت از طریق بودجه پرداخت شود، وجود ندارد، ضمن اینکه بدهی‌های دولت اقتصاد را متوقف می‌کند و یکی از دلایل افزایش عمق رکود انباشت بدهی‌های دولت است. آخوندی با اعلام اینکه در شرایطی

که رقم بدهی‌های دولت به ۳۰ درصد دی‌جی پی رسیده است، انتشار اوراق بدهی با سودهای بالا هم امکان‌پذیر نیست، گفت: اگر دولت بخواهد اوراق بدهی را با نرخ‌های جاری ۲۰ تا ۲۵ درصد منتشر کند، به طور قطع تا ۴ الی ۵ سال دیگر عدد بدهی‌های دولت چند برابر می‌شود. وی با هشدار نسبت به انتشار اوراق بدهی با نرخ‌های بالا، اظهار داشت: اگر دولت بخواهد در شرایطی که نرخ تورم پایین آمده اوراق را با نرخ سود بالا منتشر کند، این علامت را به بازار خواهد داد که نرخ سود بانکی کاهش نمی‌یابد. از سوی دیگر با افزایش نرخ سود اوراق بدهی به طور قطع سرمایه‌ها به سمت خرید فروش اوراق هدایت خواهد شد. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در بسیاری از کشورها اوراق بدهی بسیار بلند مدت با سود کم منتشر می‌شود، برای مثال انگلیس که اوراق کنسول منتشر کرده، مدت زمان آن ۵۰ سال است اما سود اوراق را هر ساله به خریداران پرداخت می‌کند، گفت: در کشورهای دیگر در سالهای اول سود پرداخت می‌شود و از ده سال دیگر اصل سرمایه و بدهی همراه با سود پرداخت می‌شود. وی با یادآوری اینکه پیشنهاد من در انتشار اوراق بدهی این است که قدرت خرید ریال را با یک سید ارزی لینک کنیم و بعد از آن هم نرخ سود اوراق را کاهش دهیم، در دولت، به جای اینکه منابع را به پروژه‌ها تخصیص دهیم، این منابع باید اهرمی باشند تا اقتصاد را پاکسازی کنیم، وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: معتقدم ایجاد بانک‌های توسعه‌ای مانند توسعه مسکن یا صندوق توسعه حمل و نقل می‌تواند از راهکارها باشد.

شرط نفتی اردوغان با پوتین

واضح سوال می‌کنم که آقای پوتین اگر نتوانستید ثابت کنید، در این مقام می‌مانید؟ ولادیمیر پوتین پیشتر گفته بود که سرنگون کردن سوخوی روسیه با اف ۱۶‌های ترکیه با هدف

رئیس جمهوری ترکیه گفت که اگر ولادیمیر پوتین ثابت کند که آنکارا با شبه‌نظامیان تروریست داعش تجارت نفتی دارد، آماده کناره‌گیری است. رجب طیب اردوغان،

رئیس جمهوری ترکیه روز دوشنبه در حاشیه نشست آب و هوای پاریس که ولادیمیر پوتین هم در آن شرکت داشت، با به چالش کشیدن رئیس جمهوری روسیه که پس از سرنگون شدن جنگنده‌اش در مرز ترکیه - سوریه از دیدار با وی امتناع کرده، گفت: خیلی

نامه زنگنه به دبیر کل اوپک

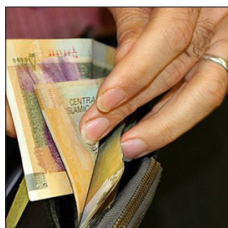
اینکه وزیر نفت در این نامه تأکید کرده که اعضا برای ثبات بازار به سقف تولیدی که اعضای اوپک در سال ۲۰۱۱ میلادی توافق کردند، پایبند باشند، تصریح کرد: هم‌اکنون

در حالی که قرار بوده سقف تولید بشکه باشد، تولید به حدود ۳۱.۳ میلیون بشکه نفت در روز رسیده است. بیژن زنگنه وزیر نفت اخیرا گفته بود: در نشست پیش روی اوپک، سقف تولید نفت این سازمان تغییر نمی‌کند.

مهدی عسلی در آستانه نشست یکصد و شصت و هشتمین نشست اوپک در وین با بیان اینکه اخیرا بیژن زنگنه وزیر نفت ایران با ارسال نامه‌ای به عبدالله سالم البدری

دبیرکل اوپک خواستار کاهش سقف تولید نفت اعضای این سازمان به ۳۰ میلیون بشکه در روز شده است، گفت: در این نامه وزیر نفت دو موضوع را به دبیرکل اوپک متذکر شده است. مدیر کل امور اوپک و ارتباط با مجامع انرژی وزارت نفت با اعلام

۹/۷ درصد از پولدارهایی سوادند

رتبه‌های بعدی، خانواده‌های با سرپرست دارای سطح سواد کمتر از پنجم ابتدایی حدود ۹٫۴ درصد از کل خانوارها را تشکیل می‌دهند. در حالی که حدود ۷٫۵ درصد از خانوارهای مناطق شهری دارای سرپرست با سطح سواد لیسانس تا کمتر از فوق لیسانس هستند. بیشتر از ۱۵ درصد از گروه دهم هزینه را این خانوارها به خود اختصاص داده‌اند. خانوارهای دارای سرپرست با مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر به مراتب شدیدتر می‌شود.

بر اساس گزارش‌های مرکز آمار ایران، ترکیب سطح تحصیلات سرپرستان خانوار در گروه‌های مختلف هزینه‌ای و درآمدی نشان می‌دهد، سرپرست ۱۹٫۳ درصد از خانوارهای ایرانی بی‌سواد هستند. بر اساس این گزارش، از مجموع خانوارهایی که در گروه یک هزینه قرار گرفته‌اند، ۵۸٫۳ درصد آنها دارای سرپرست بی‌سواد بوده‌اند. این نسبت در گروه‌های بعدی به ترتیب کاهش می‌یابد و در نهایت در گروه دهم به عدد ۷٫۹ درصد می‌رسد. در